

EXPUNERE DE MOTIVE

Încă din 1991 prin HG nr 358 s-a înființat Monitorul Oficial al României, având ca obiect de activitate producția editorială, tipografică și difuzarea publicațiilor.

Monitorul Oficial este o regie autonomă înființată în baza Legii 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale. Astfel, realizează și fapte de comerț în așa fel încât producția să vizează obținerea surselor proprii de finanțare.

Regia Autonomă Monitorul Oficial, conform prevederilor legale, a pus la dispoziția cetățenilor Monitorul Oficial în format electronic care poate fi accesat gratuit pe internet în varianta pentru citire timp de 10 zile de la publicarea respectivelor acte.

La nivel european, se constată o mai mare accesibilitate a legii, respectându-se, în același timp, principiul securității juridice. Potrivit site-ului N-LEX, unde avem exemple din alte țări din cadrul UE, se poate observa foarte ușor că legislația acestor state este publică și gratuită. Accesibilitatea legii se traduce prin posibilitatea cetățeanului de a dispune de informații suficiente care țin de normele juridice aplicabile într-un caz dat. Prin urmare, pentru a vorbi despre accesibilitatea legii, trebuie să vorbim despre aducerea la cunoștința publică a acesteia, lucru realizabil numai prin publicarea actelor normative.

În România, cunoașterea și respectarea legilor este un drept și o îndatorire a tuturor cetățenilor, astfel cum consfințește însăși Constituția.

Astfel conform prevederilor din Constituție:

- art. 1 alin. 5 prevede că: *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”*. De aici rezultă că pentru a respecta o lege trebuie să știi ce reglementează și să îi cunoști prevederile.

- art. 16, alin. 2 prevede că *„Nimeni nu este mai presus de lege”*. Astfel se instituie obligația cunoașterii legii pentru a putea determina limitele în care legea ne permite să ne manifestăm.

- art. 17 stipulează faptul că *„cetățenii români se bucură în străinătate de protecția statului român”*, ceea ce înseamnă că statul român își asumă obligația, în primul rând, de a-l informa pe cetățeanul român cu privire la legislația altor state.

- art. 31 reglementează dreptul la informație stipulând *„(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngreunat. (2) Autoritățile publice, potrivit*

competentelor ce le revin, sunt obligate sa asigure informarea corecta a cetatenilor asupra treburilor publice si asupra problemelor de interes personal. " Astfel dreptul la informare stă la baza principiului „*nemo censetur ignorare legem*” care exprimă ideea că nimeni nu se poate apăra invocând ignoranța sau eroarea sa în drept. Acest adagiu latin exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu ne exonerează de raspundere.

- art. 78 din Constituție arată că „*legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare de la data publicării sau la o altă dată ulterioară prevăzută în textul ei*”, ceea ce înseamnă că legea pentru a produce efecte juridice, trebuie sa fie publicata in Monitorul Oficial si sa fie cunoscuta de destinatarii sai.

Având în vedere cele menționate anterior se poate constata că Regia Autonoma Monitorul Oficial limitează accesul persoanei la cunoașterea legii, prin articolul 19 din legea ei de organizare.

Atât în deciziile Curții Constituționale cât și în Jurisprudența CEDO se invocă încălcarea principiului previzibilității legii. În cauze precum Sunday Times c. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvenyi c. Ungariei, 1999, Rotaru împotriva României, 2000, Amann împotriva Elveției, 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „*nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat*”; „*o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita*”, „*Legea trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă*”.

Accesul liber la justiție poate fi și el limitat dacă ținem cont de posibilitatea redusă a omului nevoiaș, lipsit de posibilități financiare care nu își poate permite să se informeze și nici să apeleze la consultanța juridică – ambele metode fiind costisitoare – pentru a se menține la zi cu ultimele noutăți legislative. Într-adevăr poate merge la o bibliotecă publică sau la alte instituții dispuse să îi pună la dispoziție cetățeanului în mod gratuit, dar și această metodă este anevoioasă datorită complexității spațiului normativ și a lipsei cunoștințelor juridice necesare căutării și înțelegerii normelor.

La momentul actual nu există nicio instituție publică de consultanță legislativă care, prin birouri teritoriale și publicații, să facă posibilă cunoașterea legii de către orice persoană. Astfel este necesar să se intervină legislativ pentru a modifica legea de organizare a Monitorului Oficial în sensul de a pune la dispoziția tuturor cetățenilor, gratuit pe internet, în format electronic, în varianta pentru citire, în mod permanent.

În același timp trebuie să se reglementeze și publicarea gratuită și permanentă și a acelor acte normative – ordine, circulare – cu aplicabilitate restrânsă și număr mare de pagini emise de diverse instituții din cadrul administrației publice centrale. În prezent, aceste acte sunt anunțate în Monitorul Oficial Partea I, se publică separat în secțiunea Partea I bis ce poartă același număr de apariție, utilizatorii interesați de aceste acte normative fiind indicați de emitent.

O altă modificare constă în introducerea unui termen de 3 zile pentru publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I și Partea a II-a, de la primirea actelor care se publică pe suport hârtie, în copie certificată sub semnătura Secretarului general al Camerei Deputaților .

Initiatori

Sen. Sorina Plăcintă

Sen. Gyorgy Frunda

Sen. Sorin Ojivu

Sen. Lucian Gh.

Sen. Leon Iovă